

Ilmoitus Valtiokonttorille sidosyksikkösopimusten jatkamisesta / Anmälan om förlängning av avtal med anknutna enheter till Statskontoret

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 28.09.2026

836/02.08.00/2026

Valmistelija / Beredare: Talousjohtaja / Ekonomidirektör Alekski Heikkilä, aleksi.heikkila(at)sipoo.fi

Eduskunta hyväksyi kesäkuussa 2026 tekemällään päätöksellä useita muutoksia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettuun lakiin (1397/2016). Lainmuutokset tulivat voimaan 18.6.2026, mutta joidenkin muuttuneiden säännösten soveltamiseen liittyy siirtymäaikoja.

Lainmuutoksilla muun muassa tiukennettiin hankintayksiköiden edellytyksiä tehdä suoramarkkinoita omistamiltaan osakeyhtiömuotoisilta sidosyksiköiltä eli niin sanotuilta inhouse-yhtiöiltä. Lain 15 §:ään lisätyn uuden 2 momentin perusteella uutena edellytyksenä osakeyhtiömuotoisen sidosyksikön käytölle on, että hankintayksiköllä on vähintään kymmenen prosentin suora omistusosuus sidosyksiköstä.

Sanotun lainmuutoksen siirtymäsäännös on seuraava:

"Tämän lain 15 §:n 2 momenttia sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2027. Mainittua momenttia sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä heinäkuuta 2029 sellaisiin sidosyksiköihin, joiden pääasiallisena tarkoituksena on tuottaa lakisääteisiä välittömästi henkeä ja terveyttä ylläpitäviä terveydenhuollon palveluja tai terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettuja terveydenhuollon keskitetyn erikoisosaamisen palveluja taikka näiden palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja tietojärjestelmiä.

"Riippumatta tämän lain 15 §:n 2 momentissa säädetystä edellytyksestä sidosyksikön käytölle, hankintayksikkö voi tehdä uusia mainitussa pykälässä tarkoitettuja määräaikaista sopimuksia sidosyksikkönsä kanssa 30 päivään syyskuuta 2026. Näiden sopimusten voimassaoloaika voi olla korkeintaan yksi vuosi.

"Jos 15 §:n 2 momentissa säädetty edellytys sidosyksikön käytölle ei täyty, hankintayksikkö voi hyödyntää ennen tämän lain voimaantuloa sidosyksikkönsä kanssa tekemää sopimusta 30 päivään kesäkuuta 2027 asti. Hankintayksikön tulee irtisanoa tällaiset sopimukset päättymään viimeistään mainittuna päivänä. Jos sopimuksen irtisanomisesta olisi poikkeuksellisesti kohtuuttomia seurauksia tai sopimuksen irtisanomiseen liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä, voidaan yleiseen etuun liittyvistä pakottavista syistä sopimus kuitenkin irtisanoa päättymään viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2030. Hankintayksikön tulee tehdä ilmoitus tällaisesta sopimuksesta Valtiokonttorille viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2026. Valtiokonttori julkaisee tiedot ilmoituksista verkkosivuillaan.

"Ennen tämän lain voimaantuloa aloitettuihin lain voimaan tullessa vireillä olleisiin hankintamenettelyihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä."

Sipoon kunnalla on voimassa muutamia hankintasopimuksia, joissa osapuolina ovat kunta ja jokin sellainen sidosyksikkö, josta kunta omistaa alle kymmenen prosenttia. Muuttuneen lainsäädännön takia kunnan on pääsääntöisesti irtisanottava tällaiset sopimukset päättymään viimeistään 30.6.2027. Jos kunnan arvion mukaan irtisanomisella olisi kuitenkin kohtuuttomia seurauksia tai siihen liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä,

on sopimusten käyttämistä mahdollista jatkaa enintään kolme vuotta pidempään eli 30.6.2030 saakka. Asiasta on kuitenkin annettava määrämuotoinen ilmoitus Valtiokonttorille viimeistään 30.9.2026.

Kunnan johtoryhmä on elo-syyskuussa 2026 tarkastellut tilannetta ja todennut, että kahta sidosyksikkösopimusta on tarpeen jatkaa 30.6.2027 jälkeiselle ajalle. Toinen näistä koskee kunnan paikkatietosovellusta ja toinen kunnan henkilöstön työterveyshuoltopalveluita. Sopimuksiin liittyviä tietoja kuvataan tarkemmin liitteenä olevassa ehdotuksessa Valtiokonttorille tehtäväksi ilmoitukseksi.

Puheena olevien sidosyksikkösopimusten voimassaolon jatkaminen varmistaa kunnalle tarpeellisten palveluiden saatavuuden ja kunnan palveluntuotannon keskeytyksettömyyden lainsäädännön muuttumisesta huolimatta. Jatkoajan kuluessa kunnalla ja sen yhteistyökumppaneilla on mahdollisuus valmistella ja toteuttaa hallittu siirtymä korvaavaan toimintamalliin hyödyntäen huolellisesti valmisteltua tarjouskilpailua tai muuta soveltuvaa ratkaisua.

Sidosyksikkösopimusten jatkaminen ei vaikuta sopimusten hintoihin tai muihin ehtoihin.

Hankintalainsäädännön muuttumisen seurauksena kunnan olisi lähiaikoina hyvä arvioida myös, millaisia omistajapolitiittisia linjauksia uudessa tilanteessa tarvitaan. Kunnanhallituksen helmi-maaliskuussa 2026 tekemien päätösten perusteella kunta on kuluvana vuonna luopunut omistuksestaan kahdessa osakeyhtiömuotoisessa sidosyksikössä. Näissä kunnan omistusosuus oli alle 0,1 prosenttia ja kunnalla ei ollut enää suunnitelmia käyttää näiden tarjoamia palveluita. Vastaavaa tarkastelua olisi paikallaan jatkaa joidenkin muidenkin yhtiöiden kohdalla.

Valtiokonttorille tehtävästä ilmoituksesta päättää kunnanhallitus, koska Sipoon kunnan hallintosäännön 26 §:n 4 momentin 21 mukaan kunnanhallitus ratkaisee asiat, jotka koskevat sopimusten solmimista ja muiden sitoumusten antamista, jos sitoumuksen arvo on enintään 1 miljoona euroa/vuosi ja jollei sopimus tai sitoumus kuulu muulle toimielimelle. Lisäksi hallintosäännön 24 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag

Kunnanhallitus:

- 1) päättää, että Sipoon kunta antaa Valtiokonttorille liitteen mukaisen ilmoituksen sidosyksikkösopimusten jatkamisesta; ja
- 2) valtuuttaa talousjohtajan yksin allekirjoittamaan ilmoituksen ja siihen liittyvät asiakirjat.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

=====

Kommunstyrelsen:

- 1) besluter att Sibbo kommun ger Statskontoret en anmälan om förlängning av avtal med anknutna enheter enligt bilagan; och
- 2) befullmäktigar ekonomidirektören att ensam underteckna anmälan och samhörande handlingar.

Paragrafen justeras omedelbart.

Käsittely / Handling

Päätös / Beslut

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Sidosyksikkösopimus-jatkoilmoitus-Sipoo kunnanhallitukselle 2026-09-22